

Број/Број: 03/1-50-1-9-30 /08
Сарајево/Sarajevo, 01. 12. 2008.

ПРЕДМЕТ: Информација о радној посјети чланова Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ Чешкој Републици, 12-14. 11. 2008.
Веза, акт број: 03/1,03/11-05-443/08

У периоду од 12. до 14. новембра 2008. године Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ боравила је у посјети Чешкој Републици. Делегацију Заједничке комисије чинили су: Адем Хускић, Винко Зорић, Јозо Крижановић, Драго Калабић и Хазим Ранчић, чланови Комисије, те Драгица Хинић, секретар, и Јовица Катић, стручни сарадник. Испред Мисије ОЕБС-а у БиХ са делегацијом у Прагу боравила је Тања Пашић.

Делегација Заједничке комисије посјетила је 13. 11. 2008. године Одбор за безбједност Представничког дома Парламента Чешке Републике. Делегацију Одбора предводио је господин Франтишек Бублан, предсједавајући Одбора, а у делегацији су били и чланови Одбора: Вацлав Клучка, Жушка Бебартова-Ружброва, Филип Тесар, Јиржи Чех и Карел Шплицхал.

Адем Хускић, у уводном обраћању, захвалио је представницима Парламента Чешке на организацији овог састанка, информисао домаћине о надлежностима Заједничке комисије, говорио о досадашњој реформи законодавства БиХ у области безбједности, те сарадњи коју Заједничка комисија има са другим међународним институцијама у нашој земљи. На крају уводног обраћања замолио је чланове Одбора за безбједност Парламента Чешке Републике да, према својим могућностима, помогну Босни и Херцеговини на њеном путу ка НАТО-у и европским интеграцијама, нарочито у периоду када Чешка преузме предсједавање Европском унијом.

Франтишек Бублан упознао је потом чланове Заједничке комисије са организацијом Одбора унутар Представничког дома, те институцијама из области безбједности с којима Одбор остварује непосредну сарадњу. Одбор разматра све предлоге закона који се тичу безбједности, а које предлажу министарство унутрашњих послова или друге безбједносне службе. Осим предлога закона, Одбор разматра и предлог буџета. За финансирање одбрамбеног и безбједносног сектора у Чешкој Републици се издваја око 10% буџета, што износи око 2% БДП-а. Похвалио је недавно потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању БиХ са ЕУ, те обећао да ће Босна и Херцеговина свакако бити важна тема за вријеме наредног предсједавања Чешке Европском унијом. Министар иностраних послова Чешке Републике у свом недавном интервјуу истакао је да ће приближавање БиХ и других земаља западног Балкана бити један од приоритета Чешке током њеног предсједавања. При томе је нагласио да ће БиХ прије уласка у ЕУ морати испоштовати све постављене услове, те као примјер навео да је и Чешка, приликом учлањења у ЕУ, морала повезати одређене институције и ставити их под заједничку полицијску контролу, тако да данас у цјелокупној полицијској структури постоји једно заједничко полицијско тијело које врши координацију и

субординацију. Додатни мотив за испуњавање овог услова Босни и Херцеговини треба да буде укидање визног режима за све њене грађана, за шта ће се Чешка залагати током свог предсједавања Европском унијом.

Потом је замолио чланове Заједничке комисије да му објасне реформу полиције извршену у БиХ, која је била главни разлог потписивања ССП-а БиХ са ЕУ, затим зашто је рјешавање овог питања трајало дуго, те на који су начин представници различитих политичких партија успјели усагласити своје супротстављене ставове у овом случају. Занимало га је да ли се таква полиција може сматрати једним од стубова државе БиХ или као само један од корака Босне и Херцеговине на путу ка ЕУ?

Адем Хускић је навео да је БиХ, захваљујући усвајању два закона којима се дјелимично спроводи реформа полицијских структура, успјела потписати ССП са ЕУ, те нагласио да и данас о овом питању постоје различита мишљења. Износећи свој став, истакао је да се ова два закона односе углавном на двије државне агенције, те да за сада суштински ништа нису промијенила, с обзиром да се још увијек не примјењују. Појаснио је постојећи компликован државни апарат заснован на Дејтонском мировном споразуму, који се одразио и на полицијску структуру, те истакао да је главни проблем неријешена национална подјела унутар полицијских структура у БиХ.

Драго Калабић навео је да су највиши званичници ЕУ из Брисела поздравили усвајање ова два закона, истакавши да ће њиховим усвајањем БиХ добити адресу за рјешавање проблема полицијских структура, што је и било оцијењено као главни проблем. Рекао је да су усвајањем ових закона, којим је један дио полицијских надлежности пренесен са ентитетског на ниво БиХ, уступак учинили представници из РС-а. Нагласио је да се преко полицијске реформе у БиХ жељела спровести уставна реформа, што је кореспондирало са захтјевом за укидање ентитета. Појаснио је даље да и сада СИПА, по налогу Суда БиХ, односно државног тужиоца, може ухапсити било којег грађана БиХ по основу било којег кривичног дјела. Закључио је да је јавни ред и мир у држави на високом нивоу и готово да уопште нема његовог нарушавања. На цијелој територији не постоје етнички сукоби, те се на основу свега тога може закључити да полицијске структуре добро раде свој посао.

Жушка Бебартова-Рујброва истакла је да се у Чешкој Републици водила велика дискусија у вези са појачавањем мјера за борбу против тероризма, а нарочито на рјешавању питања докле сеже заштита државе на овом пољу, односно када држава почиње да улази у право појединца. Навела је да ни данас у Чешкој Републици нема заједничког политичког става о овом питању, те замолила представнике Заједничке комисије да јој одговоре на питање који би приоритети били већином прихваћени у области безбједности у БиХ, те да ли се на сједницама Комисије лако постиже консензус.

Карел Шплицхал истакао је да је један консензус између различитости настао управо у Прагу, и то првенствено захваљујући амбасадору Босне и Херцеговине у Чешкој Републици, Њ.е. господину Ивану Орлићу. У вези с тим рекао је да је пред Парламентом Чешке покренута иницијатива да се унутар њега оформи група Чешко-босанскохерцеговачког пријатељства. Пожелио је свим грађанима БиХ да живе у миру, изражавајући велику жалост због трагичних ратних дешавања која су у протеклом периоду погодила просторе бивше Југославије. Осврћући се на коментар своје колегинице, истакао је да они располажу информацијама да су у БиХ дошла лица која су на одређен начин била повезана са тероризмом, и то из оних држава у којима је тероризам веома раширен и има подршку. Ипак, схватио је да тих терористичких пријетњи у БиХ више нема, те замолио чланове Заједничке комисије да му одговоре на који начин су власти у БиХ успјеле ријешити те пријетње?

Винко Зорић рекао је да су чланови Заједничке комисије настојали и настоје ниво безбједности подићи на висок ниво те да сматрају да све безбједносне структуре у БиХ у потпуности и врло озбиљно треба да се укључе у борбу против тероризма.

Драго Калабић навео је да, када је тероризам у питању, има низ озбиљних упозорења од међународне заједнице и Сједињених Америчких Држава. Оцијенио је тероризам као софистицирану активност, те закључио да Босна и Херцеговина уопште не потцјењује овај

проблем, истичући да ће у наредном периоду ово питање сигурно бити једно од оних на које ће домаће институције морати дати коначан одговор.

Јозо Крижановић сматра да ниједна земља није поштеђена проблема тероризма и организованог криминала. Те проблеме БиХ првенствено треба да рјешава у сарадњи са сусједним земљама и земљама у региону. Навео је да је Босна и Херцеговина због реформе полиције неповратно изгубила период од преко једне године како би потписала ССП са ЕУ, а те тешкоће су изазване првенствено унутрашњом структуром уређења БиХ. На крају, представници Европске уније истакли су да је БиХ спровела реформу полиције, иако је он изразио своје мишљење да се ништа суштински неће промијенити усвајањем два полицијска закона која су била услов за потписивање ССП-а. Замолио је потом представнике Чешке Републике да у наредном периоду, приликом њеног предсједавања Европском унијом, имају у виду све проблеме које су он и колеге из Заједничке комисије навели током овог састанка, како би помогли у њиховом рјешавању.

Током свог боравка, делегација Заједничке комисије посјетила је и Амбасаду Босне и Херцеговине у Чешкој Републици. Делегацију су примили Њ.е. господин Иван Орлић, амбасадор БиХ у Чешкој, те Сулејман Влајчић, секретар Амбасаде.

Њ.е. господин **Иван Орлић** упознао је чланове Заједничке комисије са политичким системом Чешке Републике, са посебним освртом на дводомну организацију Парламента Чешке и подјелом власти унутар њега. Посјета Заједничке комисије за одбрану и безбједност ПСБиХ Одбору за безбједност Парламента Чешке оцијењена је као изузетно корисна. Истакао је одличну сарадњу двију држава, те навео да је у досадашњим сусретима иницирао рјешавање доста значајних питања, од којих је као најважније истакао питање укидања визног режима за грађане Босне и Херцеговине. Досадашњи резултат огледа се у томе да је Чешка укинула визе за носиоце дипломатских пасоша, док је укидање виза за носиоце службених пасоша у току. Нагласио је такође да је од предсједника Владе добио чврсто обећање да ће Чешка Република за вријеме свог предсједавања Европском унијом, од јануара наредне године, учинити све што је у њеној моћи да се уведе безвизни режим и за све остале грађане Босне и Херцеговине. Влада Чешке ће се током свог предсједавања такође заузимати да се Босна и Херцеговина избори за статус кандидата за приступање Европској унији. Истакао је и да се у Парламенту Чешке у скорој будућности очекује формирање групе Чешко-босанскохерцеговачког пријатељства.

У наставку овог састанка разговарано је још и о економским факторима између БиХ и Чешке, покривености увоза извозом, спољнотрговинској размјени и мјерама за њен даљи подстицај. Разговарано је и о пројекту улагања Чешке Републике у термоелектрану у Гацком, који је оцијењен као највеће улагање Чешке у БиХ од 1992. године уопште. Говорећи о економији, информисао је чланове Заједничке комисије о анимирању јавности како би Чешка Република наредне године била активан судионик ЗЕПС-а, што у финансијском погледу износи око 250.000 конвертибилних марака живог новца за Босну и Херцеговину.

Упознао је чланове Комисије да је у посјети Чешкој недавно боравио и замјеник министра безбједности БиХ Мијо Крешић, који је са замјеником министра унутрашњих послова Чешке Републике разговарао о сарадњи у вези са безбједносним питањима. Том приликом двије потписан и Споразум о размјени тајних података између Чешке и БиХ. Сарадња БиХ са Интерполом, Пројекат ЦИПС и пут који БиХ пролази ка издавању биометријских пасоша оцијењени су врло добрим.

На крају је са задовољством навео да између Босне и Херцеговине и Чешке Републике нема отворених питања.

Члан Заједничке комисије
Адем Хускић

